

Regal de Reis

conte liric
en un acte i en prosa, original
de

Carles Salvador

música
de

Personatges

Maria

Roseta

Toni

Roc

Peret

Aniceto

Tofol

Un desconegut

Anic 1er.

Anic 2^{en.}

Cantador, rondalla, amics i amigues.

Epoca actual, en el Maestrat.

Dreta i esquerra de l' actor.

-

Acte inic

Al fons decoració de selva. A la dreta una masia amb porta d'entrada i amb finestra encixada, practicables. Esta casa fa cantonada a l'alçada de la tercera caixa. A l'esquerra corralissa amb porta d'entrada practicable. Abans d'alcàsser el teló l'orquestra ataca un tema pastoral. S'ouen les esquelles d'una ramera que s'acosta a la masia.

S'alça el teló. Es cap al tard. Per a poquet se fa fosc. Per la dreta entra una ramera de corderos que guarda la Roseta. Aquesta, abans d'entrar a escena, canta la cobla següent:

«L'estrellleta del capvespre
brilla molt i no té fred
pel carm que fa l'estrella
van seguir els Reis d'Orient.»

Entra la rabera dins la corralissa. Roseta després de tancar aquesta porta se dirigix a la de la maria, al temps que ix a escena Maria, que és sa mare.

Maria. - Es ja quin hora i ton pare sense vindre.

Roseta. - Ho den tardar. I el xic?

Maria. - Il·lusionat, com tots els de la seua edat. Es el dia dels Reis. Vindran ruitats en cavalls per deixar-li el regal. Guina edat aquella...

Roseta. - Tot il·lusions, mare, tot il·lusions!

Maria. - Guina felicitat més gran la dels menudets! I les mares, qui^q contents, qui^q satisfetes si els fills demanen que vinguin els Reis! (Transició). Te casaràs, Roseta; tindrás fills i ells esperaran que els Reis de l'Orient deixen a la finestra el regal de cada any per ser bons xics, plens d'il·lusions, de somnis d'or!...

Roseta.- Tindre un fill! Jo vullquera ser xica...
teta i que els Reis me portaren, en compo-
tc de la nina de cartó que deixaven al
cabaset col·locat a la finestra, vullquera,
dic, una criatureta de carn i ossos, que
obriquerà els ulls i la boqueta i que me
diguera ¡mare!, ¡mare!... encara que
jo no ho fosa.

Maria.- Calla, calla, que a tot s'aplegarà. Estás
per a casar-te i ja veurás com hi ha coses que
venen volent... i sense voler.

Roseta.- Il·lusions! Santes il·lusions! Guan feli-
ços som mentre ensomniem, encara que
siga en els ulls desperts!...

Entra Peret. Es germanast de Roseta
i representa uns cinc anys.

Peret.- Mare!

Maria. - Fill!

Peret. - Mare; ja tinc la canastreta; i dius, la palla, l'ordi i les garrofes pels ca-valls dels seixos Reis.

Maria. - Si, fill meu?

Roseta. - Guina alegria té perque vindran els Reis a deixar-li coes!

Peret. - I si que me portaran coes?

Roseta. - Si, Peret.

Peret. - I me portaran una coca en pautes?

Maria. - No faltava més! I un barral de vi.

Peret. - Jo vullc un burret.

Roseta. - I que pote sardita.

Peret. - I que menje el rabo i les orelles.

Roseta. - Si, Peret, si; tot lo que vulgues.

Maria. - I una capsa de tarros.

Peret. - I una gorra nova.

Roseta.- Clàr!

Peret.- I una faixa ~~roja~~ pa fer l'home.

Maria.- Sènanta cosa!

Peret.- I un tabal que fassa pum, pa-ta-plan; pum
pa-ta-plan. (Pega la volta a l'escola tocant el tabal i marcant el pas).

Maria.- Has vist el xic?

Roseta.- Sènanta inocència! Dóna quest el uore com
i il·lusiona.

Maria.- fixina, aixina d'inocents debien ser tota
la vida!

Peret.- Sènau vindran els reis? (A ra mare).

Maria.- Ja no tardaran gens. Vés dalt; veges si des
de la finestra més alta se venen vindre
per la cornella...

Peret.- Vaig, vaig dessequida. Pum, pa-ta-plan....

Esta nit és nit de Reis
i a la reixa em deixaran

un burret en saria nova,
una faixa i un tabal.

Pan, pa-ta-plam; pan, pa-ta-plam. (muntis).

Roseta.- Benvida edat!

Maria.- Però no oblide que sempre podem il·lusionar-nos.

Roc, marit de Maria, entra pel foro esquerre carregat de cistelleria de sacs.

Roseta.- Ja està aici el pare.

Roc. - Repaus; me pensava no arribar.

Maria.- Ja has vingut?

Roc.- No, xicota, que encara estic allà al poble.

Roseta.- Però què carregat que ve! Deixe, deixe tot això en terra.

Roc.- Repaus, no sé què deixar primer si lo que porte a l'esquena, a les mans o lo que porta a la faixa.

Roseta.- Duga, home, i no patixca. (El descarrega).

Roc.- Tixina, ven? Què bé!

Maria.- I què has comprat pal xic?

Roc.- Ooooh! Xica, vi la fira de castelló.

Maria.- Què?

Roc.- Ven el poble pega un esclafit.

Roseta.- Vení passa?

Roc.- No ho saben? Els Reis! Venen els Reis!
Tantata cosa!... Mira; les tendes plenes i les
bolxaques brudes, això. I de gent? Mira;
tot ple.

Maria.- Tesis quina paciència se necessita pa escol-
tar-te. Parla prouint i be.

Roc.- Ai, oi, oi i quina presa. Senta't.

Roseta.- Si que té melsa, veste'.

Roc.- Reparis! Ven compra això, que compra allò
i lo d' allá, i d' aici; i d' allí... i que veus
a este i a aquell... i res, xiques; que te pas-
ses el dia dient ~~hala~~, adios! ~~hala~~ avant! i si
no te fas un determiniri no ixes mai d'aquel
poble.

Roseta. - I què ha portat?

Maria. - No ho veus, dona? Per més quantes llunes,
d' aiguarden en la panya.

Roe. - Milaere no s' n' digueres borratxo.

Maria. - Vinga, us traent.

Roe. - Tim. Un trencanous. (A Maria).

Maria. - Oi!

Roe. - Per a que no te xafes la llenqua. I a tu, Roseta, un cresollet pal dia que te cases. (El
tran de la paixa com el trencanous).

Roseta. - Un ~~cresol~~ cresol?

Roe. - Si, mira; així se fica l'oli, així la torçuda.
L'encaus i fa llum. Dins no te comé que
fassa llum? Regues un bufit i l'apagues.

Roseta. - I per què compra això?

Roe. - No s' n' sofoques, Roseta. Ara ja està apagat.

Roseta. - Si; ja veig que no fa llum.

Maria. - I pal xic que dus?

Roe. - Més castanyetes. (Se regira per la paixa).

Maria.- Per si el xic ja no té un parell!...

Roc.- No li fa, dona; els homes és convenient que tinguen moltes castanyetes. I el ten pionies? (4 Roseta).

Roseta.- No ha vingut encara.

Roc.- Per quan vinga que escorunce el bures. L'últim bures de padriua, xicotet. El dissabte que ve a casar-te i el diumenge a martiritzar el novensci.

Roseta.- Guines coes mos dins?

Maria.- Toca, toca cap a dins. L'aiguardent el desbarata. Tuvi a arreglar el regal dels Reis que Peret té molta alegria i fa més porrell que un cascavell.

Roc.- Conforme... Tran les sabates del criò; posa tota la palla que tingues ganes i l'avena que te fassa falta...

Maria.- Són acàs unes mules? Hala cap a dins que quan vas al poble te fas molt ellonjat. (L'espetxeta)

Toni, per l'esquerra fros. Es el promés de
Roseta, jove, templat i de bons sentiments.

Toni. - Roseta!

Roseta. - Toni!

Toni. - Des del caminet de les roques i no més pas-
sant la carretera t'he vist encompanyia
dels teus pares i an' he esperat a que te que-
dares assolêtes.

Roseta. - I aixó, Toni?

Toni. - Per a dir-te sense que ningú s'entere, una cosa
molt important.

Roseta. - I qui és?

Toni. - Que te vullc.

Roseta. - Ja ho sabia.

Toni. - Si; però és que te vullc més que a totes es-
oses d'este mon...

Roseta. - De veres?

Toni. - Com ho sents, Roseta meua. Tu en a voce; què
és per a mi la vaca i el seu xonequet? No res.
Què és per a mi el rullat que tinc al corral?
No res. Què és per a mi la trutxa i la lletiga...

Pere. - Bon piso, bon piso^o. Les mirem del sempre rei (per ell mateix) necessitem molta garrofa.

Maria. - Hala dins! (Torna a espetxjar-los i fan punts)

Pere. - (Des de la porta). Repanis, quin modo tens de traer al rei de la casa! (Mutis)

Maria. - Cap a dins! (Mutis).

Roseta asoles en escena. Peret a la reixa arreglant el cabasset per al regal dels Reis.

Peret. - Roseta, ja tenen el menjar els cavalls.

Roseta. - Si que tenen de tot?

Peret. - Si, si. Si, quina alegria! Pare! Mare! (Desapareix)

Roseta. - La mateixa il·lusió que jo tenia als cinc anys! Vindrà un dia que fugirà de nosaltres l'ensomni i la realitat de la vida ens ensenyara com és d'agradosa la nostra il·lusió dels xiquets... (Pausa).

Roseta. - Quines comparances que fas!

Toni. - Si Roseta de la meua vida! Quina tu eres una
vaqueta i que mi has de portar un xonequet
platxadet...

Roseta. - Jo n'heu xonequeta.

Toni. - Xonequet.

Roseta. - Xonequeta! (transicio'). Però qui estem dient?
Encara s'heuen de casar i ja estem disputant
per els fills i dient les animals. Vei, Toni,
vés, que tens més coses!

Toni. - Les coses les tens tu, Roseta, flor de roser.
I que són por bones i por grosses!

Roseta. - Ja les has tastat?

Toni. - Si, Roseta, Roseta, Roseta! Perque tu no vols.

Roseta. - Vés, Toni, dius en mon pare que se fa fosc...

Toni. - Ja obrim els ulls les estrelles, s'asoma la lluna
clara, canten els grills la seua cançó...

Roseta. - I te estarà sent més pesat que un plat de pa-
rinetes.

Toni. - Ti, quines ganes tinc de tornar-me blat
per a que me molques al teu moli.

Roseta. - Jesucrist, quins desitjos que t'agafen.

Toni. - I ser farina per a que me fesques, me
pastes i me portes al forn.

Roseta. - Destarifat!

Toni. - I que te tornes coca per a pegar-te un mos-
set ~~au~~ les gallinetes.

Roseta. - Toni, que estàs perdent l'esme.

Toni. - Ti, Roseta que m'entren corinques a les
carnes. (Fent una càrrega).

Roseta. - Hala! (L'aparta suavament).

Toni. - Ti, Roseta, que me se trenolen els braços.
Ti, di, ai!...

Roseta. - Este xic se torna loco. (S'aparta).

Toni. - Fuig, Roseta; fuig, que t'agafe. (Carregant)

Roseta. - Vés, que me fas temor.

Toni. - (Tremulant de desig). Que mi agafa....; que
t'agafe....; que... (La persegueix; ella esca-

rin satisfeta de l'amor del promés i nostra
indecisió per deixar-se abraçar o no).

Roseta. - No m'agafareis, no. (Se rin gojosa).

Toni. - No?... ja te tinc! (L'abraça)

Roseta. - Ti! (Sospitant amorosa).

Cantat

(El músic ja havia fet l'introducció al número
que sequeix, els compassos de la qual aprofitaran els
artistes per a interpretar el joc de l'abraç).

Toni. - Vine aici, Roseta,
no me fuigueres, no.

Roseta. - Si, per Déu assalta'm
que te tinc temor.

Toni. - ~~Tu~~ Tu ja saps que te vullc en deliri
que sospire per tu i que me muix
si no trobe contenta eixa cara
si els meus ulls no han mirat eixos ulls.

Roseta.- Jo ja sé que ~~me vols~~^{me vols} en deliri
que per mi tu sospites i et mors
però tu sap's molt bé que t'adore
i que et porto ací dins en el cor.

Toni.- Torna a dir, Roseta,
repetix-me aixó.

Roseta.- Si, per Déu, asolta'm
no me toques, no.

Toni.- Es un desespero;
dona'm un abraç.

Roseta.- Tinc paciència uns dies;
quan te casarás.

Els dos.- Quan te casarás, entouces!
Sempre dic dins eixa cançó.

Fa tinc ganes que ~~me~~^{te} figuren
el jor ~~a~~^{en} l'altar major.
Perancé te vull en deliri
i per tu sospire i mors
i és que tu eres per a mi,
l'amor!

Toni.- Vine així, borrica,
no me fugiques, no.

Roseta.- Eres tu una vida,
no te tinc temor.

Toni.- Eres rosa, roser, una Roseta,
i estrelleta de llum i claror.
Als teus braços morir-me voldria
recolzant el meu cap al teu cor.

Roseta.- A mes oires te vullc arai sempre
i als meus braços parlant-nos d'amor.
Tu seràs al repos de mia falda
i el meu cor al repos del teu cor.

Toni.- Torna a dir Roseta,
repetix-me això.

Roseta.- Les dolces cadenes
les posa l'amor.

Toni.- Torna els teus clavis
i un beset tindrás.

Roseta.- Tinc paciència uns dies;
quan te casaréis.

Els dos. - Guan te casarás, entones!

Sempre dic dius eixa cançó.

Ja tinc ganes que me figuren
el dia ~~de~~ l'altar major.

Perquè te vullc en deliri
i per tu sospire i morc
i es que tu eres per a mi,
l'Amor.

Parlat

Toni. - Dona'm un beset.

Roseta. - No crides que te pot oir una mare.

Toni. - Po dona'm un beset.

Roseta. - No.

Toni. - Po dona'm un beset.

Roseta. - Encara manco.

Toni. - Po tres.

Roseta. - Ni mig tampoc.

Toni. - Be, dona; po jo t'en devaré mitja dotzena.

Roseta. - Oi, que te penses que sois una pateneta?

Toni. - Tu? Més fina que una patena, més dolça
que una bresca de miel i més tendra ---

Roseta. - que una costellata de cabrit. Ai! (Sospira).
Què tens?

Toni. - Per això, Roseta meua; un beset en la bo-
ca que si no l'arrepleques tu se caurà
en terra i a perill de trencar-se.

Roseta. - Jo tinc molta vergonya! (Quasi vencuda).

Toni. - Per jo no gens.

Roseta. - Gracios!

Toni. - Voleu donar un beset?

Roseta. - Guan te cases.

Toni. - Per jo ~~te~~ l'afeu ara a la galta i si t'agra-
da més l'empres en un abraç i si no és del
ten quist te l'afeu en la boqueta per a que
li trobeu tota la seua dolor, vols? (Pausa).

Vols o no? (Pausa). Dos callades ja es una
resposta. (Si pren les mans i quan va a be-

Esta gent masovera tindrà més bon cor
que aquella gent aristocràtica de Ciutat
Estarà dormideja, pobreta! Es un serafí!

(Deixa la cistella en terra i marca el puntis).

Tei te quedes, inocenteta flor de pecat,
filla d'un pare de cor roïn que t'abando-
na i d'una mare desgraciada que
t'ha de privar del seu amor i inc pel que
dirà de la gent. Adiu, adiu, angelet bo-
nico; un altre dia tornarem per tu. (Se tor-
ca una llàgrima). Si jo no fossa un criat
que deu obedir, no t'quedaries a la mercè
d'una família masovera. Quant a des-
gràcia li ha pel més! (Famuntis plorant).

Triceto i Tofol pel foro creta. Són dos maso-
vers fadrius vells. ~~Triceto~~ ^{Tofol} porta una bota
de vi i de quant en quant fa trago i ~~Tofol~~
porta una pandoreta i com que no pot parla-

sar. li la cara s'ou una bocina o clàxon d'
automòbil).

Roseta.- fi! (Enig cap a casa).

Toni. - Redell quina simbomba! Quina llàstima!
Pero... jo no te perdono el bes i l'abraç.
(Ella s'ing diu de la casa i ell entra darrere
corrent en els braços oberts).

S'ha fet fosc però la lluna deixa caure
un raig clarissim a la porta de la masia.
Entra ben escena el Desconequerut per el
fors esquerra; vist de ~~sofer~~ en guarda-
pels i porta una cistella. Primerament
quaïta pel cantó de la corralissa; alvanya
observant per tots els costats. Els gestos són
de misteri i confirmant un acte de trascen-
dència.

Desconequerut. - hei te quedes, angelet. (blça la coberta de
la cistella i mira l'interior). Com somriu!

eugauخار. n. 11

sequit, en ~~que~~ una paraula, fa
rabia, gestos comicis i per fer auar el carro,
pega punyá a la pandereta.

- Friceto.- Por mira, To to tofol; jo te te te dic que que
que eixa ma ma matr' fula que co co corre
tant, se diu au au ~~au~~ (colp de pandereta)
- Tofol.- Tu si que era un au.
- Friceto.- Au au auto-en-oli.
- Tofol.- Que no, home.
- Friceto.- Que que que si si simpor. Que ma ma (colp)
- Tofol.- Tu si que mames, friceto, pero en boteta (v)
- Friceto.- Que ma mare men men men (colp).
- Tofol.- Ni ten ni de t' aquella.
- Friceto.- Me hm, me hm dia dit esta esta esta.
- Tofol.- Esta i aquella
- Friceto.- Esta ma, esta ma, esta ma. (colp).
- Tofol.- La ma' dreta o l' esquerra?
- Friceto.- Mati, mati, mati...
- Tofol.- Tu no eres ni una gallina. (ven).

Triceto. - Esta matinæta, horrie. Tu tu tu. (colp).

Tofol. - Tururu!

Triceto. - Tu te, tu te, tu te ...

Tofol. - Deixa el tute que sempre perds.

Triceto. - Tu, te burlas de mi.

Tofol. - Jo, no ho croques; però me dona rabia que...
(s'en el clàxon d'abans) Vens? Ja s'en va.

S'ha parat en la carretera, ha baixat
un semipret i ara fuig que se l'emporta el
diavoli en els ulls oberts que fan una
llum! ...

Triceto. - Com com com?

Tofol. - Com mi blau!

Triceto. - Que com com te dir això que co co corre tant

Tofol. - Se dir alto.

Triceto. - Ai! (Va a parlar i com no pot pega colpa la pandereta)

Tofol. - Si, sempre. Mts. Un dia, escolta, animal de
lluvia!

Triceto. - Ai! (igual que abans)

Tofol.- Un dia anava jo per la carretera que venia en una càrrega del molí quan veia un mal bitxo d'ellos i se esparaia la mula.

Brucet.- Ai! (El mateix joc).

Tofol.- Espatarrat, que ara ve lo bo. Si se tira de l'arribet de la mula i casi la passa de banda a banda.

Brucet.- Ai! (Següix igual).

Tofol.- Espatarrat més que ara ve lo millor. La mula alça la coa, jo alce els braços, mi acoste a la mula i...

Brucet.- Ai! (Continua el joc).

Tofol.- I crido fort. fito, alto, alto! I l'alto, va i se para. Separa la mula cap el bancal de la dreta i a mi cap el bancal de l'esquerra.

Brucet.- I... i... i.... (Colp de pandereta).

Tofol.- I l'alto tira que te corre que corria que venia i no l'hai vist mai més. Si, Tofol, si per això li diuen l'alto; perque li diuen l'a-

i encara fug més de presa.

triceto - Mai mai mai (colp).

Tofol - Mai para, mai. (ven).

triceto - M'hai quedat aspa, ~~asp~~ aspat, aspat, aspatarrat!

Tofol - Mira, triceto. Toca a la porta del tio Roc
i veja'm si han vindut els del leureo.

triceto - Tot tocant la pan pan pandereta. (Va a la reixa i fa unes passadetes amb la pandreta mentre Tofol pega un traço a la boteta del vi).

S'obre la reixa i apareix Peret molt alegre.

Peret - Pare, mare, Roseta, els Reis! els Reis!

Tofol - Però és de vespres. Es la nit de Reis! Brinca
alegrica que té Peret.

triceto - Ale, ale, ale...

Tofol - Hale cap a dins que obri la porta.

S'obre la porta de la masia i entren a escena Maria, Roseta, Toni, Roc i Peret que porta a les mans una trompeta i altres joquets i volta l'escena sense fer cas de ningú.

Roc. - Qui nos busca?

Toni. - Hola, Topel.

Triceto. - Bo bo bona nit.

Toni. - Si, Triceto, també.

Roseta. - Què és això? (Tropescut en la cistella).

Maria. - Una cistella d'estos.

Roseta. - Pos pesa molt. Xe, que porten així?

Roc. - Elqui regal.

Topel. - Fixó no és men.

Triceto. - No no no si si si... (colp).

Roseta. - Ben què quedau, si o no?

Triceto. - Jo no no mones por por porte la pan pan pa
cereta.

Roc. - Serà per al xic.

Peret. - Quié és mare?

Maria. - No ho sé, fill.

Peret. - Què no serà el burret en la sarieta?

Roseta. - Quina cixida.

Toni. - Ameva a vore. Destapa, xica, que això s'ha de vore. (Encen un niñito).

Roseta. - (Mirant l'interior) fi! (Deixa la cistella en terra).

Toni. - Quié és? (Tots s'aparten).

Roseta. - Mare! Mare! (Molt asusta).

Maria. - Quié te passa?

Roseta. - Una criatura! (Sospitant).

Maria. - Còm?

Roseta. - Si; una criatura en els ulls oberts i en les marettes a l'aire i un biberó a la boqueta. Jo me tremole de por... Criatura!

Doc. - Esta si que està bona!

Toni. - Estás certa?

Roseta. - I al vorem a mi m'ha fet una malleta.

Maria. - Còm pot ser? Qui ha dut això ací? Qui abandonava un criò?

triceto. - Jo jo jo ...

Poc. - Has seguit tu?

triceto. - Que jo no sé ni mi mi mitja pa pa pa
palauna.

Toni. - Siga de qui siga i estar així per lo que
deix mullga, és una criatura que s'ha
de traure de la cistella (Ho fa). Mi-
ren-la. (La mostre a tots).

Maria. - Està bolcadeta. L'hauran abandonat

Roseta. - Jesús!

Toni. - Si l'han abandonat ja té qui la cu-
de. Tu seràs, Roseta, la nova mare.

Tofol. - Vejan si hi ha alguna carteta que ac-
rinxaci puc el misteri.

Toni. - Si la hi ha s'enterarem. Si ixen els pa-
res se l'endurau. I si ningú la recla-
ma, esta criatura vinguda del cel
esta nit, serà el regal dels Reis a la
nosta boda, Roseta. El nostre Señor
ja nos envia fills. Preu-la.

Roseta. - Pobreta! (tiquipant.la i bregant.la)

Maria. - T'és xic o xica?

Tofol. - Si és xic portarà un pa baix del braç.

Toni. - hei hi ha robata i una carta.

Maria. - Què din?

Peret. - L'ixe xiquet serà per a mi?

Roc. - Si, Peret, si. Mi atre m'importa mos fal.
Tava pa ser felics.

Toni. - I dins de la carta un grapat de billets.

Roc. - Diners? Conta, conta els que hi ha.

Maria. - Trau el cresol. Roc i mos hi vorem millor.

Roc. - Dessequida ta. Ja estem en causa. (Unitis).

Roseta. - La criatura serà per a nosaltres?

Toni. - Si, Roseta. S'han de casar el dissabte i ja
tens qui te farà companyia quan jo es-
tiga treballant al bancal.

Maria. - Però sense saber els diners...

Toni. - No és qüestió de pessetes sinó de tindre
bon cor. Deixau uns pares abandonen una
criatura lo pitjor que pot passar és causa

en una casa d'egoistes, que la maltracten
per el pècat que ella no ha comès. Nos
tros debem cuidar-la com si fóra filla nos-
tra, veritat Roseta?

Roseta. - Gené bo ets!

Toni. - Déu paga el bé que se fem els uns als altres.

Roc. - (Eixint a escena). buen llequid. té'm fat
tava, fer llum, a la meua edat. Quin el
ventet no apagará el cresol?

Maria. - Quants diners hi ha?

Toni. - Ira, el que hi ha és una carta escrita en
llàgrimes. (Sig. Tots fan roble, atents).

«Bona gent: No més vos demanem que s'api-
den d'una mare i d'una filla desgracia-
des. Un home ròm va enganyar una jove
i ésta, per culpa de la societat farsant en
que viu, no pot criar-se la seua propia
llleta. Per això, ésta mare que plora llàgr
imes de dolor, confia en el bon cor de la
gent que viu lluny de les cintats. No es

un abando ja que sa mare estaria sempre atenta a la seua filleta de l'ànima; és una honra immaculada que no ha d'embrutar. La ésta societat murmuradora, i és una criatura que ha de créixer sana i forta apartada uns quants anys de la seua mare. Està batejada, li diuen Glòria i tornaren a per ella. No perguen la medalla de la Mare de Déu dels Desemparats que porta penjada al coll. Cuiden la Glòria i estimen-la.»

«Nota: Per el Sr. Alcalde del poble rebren cada mes 250 pessetes. Junts en ésta carta trobareu 100 duros per als primers gastos que tingan. Compasio' pels desgraciats»

(Van fent muntis per la masia i torcant-se les llàgrimes tots mancs Roseta qui té la criatura i Toni que se queda sospirant i mirant la carta).

Toni. - I ara, alegram-se. Es el regal dels Reis a la nostra boda.

Roseta. - Toni, te vullc ara, més que mai. (Afectada)

Toni. - De veres?

Roseta. - En tota l'ànima. Si t'has apiadat d'esta xiqueta que no coneixem; com no t'aparàras de mi en les meues faltes?

Toni. - I tu que eres la segona mare de la Glòria, també, també sabràs perdonar els meus errors. (Se queden mirant la criatura). Pareix que vulga plorar!

Roseta. - Tindrà soneta.

Toni. - Pos cantali alguna cosa per a dormir-la (Muntis per la nafasia).

Roseta. - Sugelet! Bonica! Bonica! Dorm, dorm als meus braços!

Música

A la reina per ser reina
qui li dona ellit blanet?

Sols als braços d'una dona
fan la son els angelets.
Talls sorrinen i sonriuen;
vora el pit s'està calent.
Les cançons que l'adoren^{an}
han baixat totes del cel.
La rosella de la boca
s'obri i tanca dolçament.
Violins del cel baixaren,
semebla el cant d'un arbre al vent.
La música la desperta
se desperta indolentment
i els ulls tenen la clarícia
dels estels de l'Orient.

Entren a escena Roc i Torri.

Roc. - Guan vinquen els del burret no els di-
gan lo dels diners.

Roseta. - Ja estan ací. (S'ou una guitarra).

Torri. - Tals direm la veritat... i que tinguen bro-

cor per als desvallguts.

Roc. - Tofol, friceto, Maria, ja estan a ci els amics i les amigues. (S'ou molt apropi la quita rra i remor de gent en alegre conversa)

Tots a escena. Per el fons esquerra van aparèixeren les amigues de Roseta i els amics de Toni, cantador i rondalla amb els instruments necessaris. Friceto i Tofol s'apunten al grup. Salutacions i abraços. No manca el gutural «fufui», animació. Se formen dos grups un de dones i l'altre de homes. Tota la conversa gira al ~~entorn~~ de la troballa de la Glòria que tots volen nore i besar.

Fricet. - Bona nit i bon vi tinguer.

Toni. - Benveïnquts!

Roc. - La casa oberta tinc, els pastissos i l'aiguardent damunt la taula i la palla

sa pal bonratjos i marejats!

Enric 2er. - Bo és sabero, tio Roc.

Roseta. - Es una xiqueta que nos han portat els Reis.

Enric 1er. - Bon regal, recatso; tio Roc, i en bielets, recontracatso.

Maria. - Molta alegria, si; multa alegria.

Toni. - Satis fets nos n'hem d'haver obrat en bon cor. S'han confiat de nosaltres i l'obligació no era altra.

Enric 2er. - I quan començarà el burret?

Enric 1er. - L'enhorabona i a ballar to quién.

Tots. - Burret, burret! Música
(To quién les guitarres i els altres instruments. Els padrins tranen a ballar a les padrines a l'estil del Maestrat "jota". Roseta entrega a Maria la cridatura que xupla el biberó i Toni la tranen a ballar. Animació i alegria).

Cantador. - Ma mare no vol que in case
perque no tinc saraquells
jo li dic que nulle casar-me
en canvisola només.

Les dones. - ja, ja, ja (Rialles).

Maria. - (+ Roc). Tinc la xica, que me pone de
vore ballar. (Li entrega la criatura
i tran a un fadri i se quixen el ball)

Roc. - No dic jo? t'és en faltava. (Li devui
el biberó cònicament).

Maria. - Rasca i tira cançons, quitarrero!

Toni. - (Deixant de ballar. Roseta entra a la
casa i en un plat tran pastissos que
repartirà. L'hiuic 1er i l'hiuic 2^{on} me
suren aiguardent i oferixen als
que menjan pastissos).

Si hui voler. se es morir. se

jo vull morir. me volent
perquè el viure sens voler-te
serà morir ans de temps.

Amic 1er. - Vaja cabla bonica, Roseta!

Amic 2^{on}. - Ja tens sort, quilepa, d'endur-te un
xic aixina!

Cantador. - Mala cara fan els gossos
pel temps que no hi ha raïm;
aixina fan les fadines
quan no venen els fadines.

Dues dones. - Fora; mentira! fals! (Protestan i riuen)

Toni. - (Al públic).

Se casava molt contenta
perque'm tenia voler
i ara té també la Glòria
que li han regalat els Reis.

(Applaudiments, vixques, termina la música)

Benassal, febrer Teló. (Carles Salvador)

Domicili de l'autor
Benassal (P^q de Castelló)
 mestre d'escola